

12. REDNA SEJA DS RS

Ljubljana, 7. 12. 2023 - Državni svetniki so na [12. redni seji](#), ki je potekala 6. 12. 2023, med drugim obravnavali Novela Zakona o zaščiti živali in Zakonodajno iniciativo za spremembo Zakona o volitvah.

Novela Zakona o zaščiti živali

Državni svetniki so sklenili pozvati Ustavno sodišče za oceno ustavnosti novele Zakona o zaščiti živali v delih, ki določajo imenovanje kvalificiranih prijaviteljev nepravilnega ravnanja z živalmi in uporabo izkupička od prodaje odvzetih živali.

DS RS zahteva presojo 36.b člena, ki med drugim določa imenovanje kvalificiranih prijaviteljev nepravilnega ravnanja z živalmi, 36.c člena, ki določa pogoje za prijavitelja, med katerimi je članstvo v nevladni organizaciji, ki deluje v javnem interesu na področju zaščite živali, predhodno usposabljanje in izpit za prijavitelja, ter 36.č člena, ki opredeljujejo izvajanje omenjenega vsaj 40-urnega usposabljanja.

Prav tako zahteva presojo tretje alineje 43. člena, ki določa, da veterinar za začasno odvzete rejne živali odredi oskrbo na domu skrbnika živali, če to ni mogoče, pa se živali trajno odvzamejo in namestijo v prehodnem hlevu in najpozneje v 30 dneh od odvzema prodajo nevladni organizaciji, ki deluje v javnem interesu, ali kmetijskemu gospodarstvu. Pri tem je določeno, da če se trajno odvzeta žival v 30 dneh ne proda, uradni veterinar odloči, ali se namestitev živali v prehodnem hlevu podaljša ali se žival usmrti. Iz kupnine od prodane živali se pokrijejo stroški postopka, morebitna razlika pa se nameni za izvajanje nalog skrbi za živali ali za dejavnost oskrbe trajno odvzetih rejnih živali.

Pravno mnenje, na katero se naslanja DS RS, ugotavlja, da je treba preveriti sorazmernost posega v pravico do zasebne lastnine iz 33. člena ustave, s čimer bi preverili tudi skladnost z načeli pravne države iz 2. člena ustave.

DS RS je na predlog komisije septembra že sprejel odločilni veto na novelo, ki jo je DZ RS nato v ponovnem odločanju sprejel. V zahtevi za ponovno odločanje je državni svet med drugim opozarjal, da so nekatere določbe vprašljive z ustavnopravnega vidika, nepotrebne in nedoločne ter bodo v praksi povzročale veliko težav.

Med drugim meni, da institut kvalificiranih prijaviteljev ni utemeljen in ni potreben ter da pooblaščen veterinarji, ki so tudi strokovno usposobljeni in pooblaščen za preverjanje stanja in zdravja živali, dobro opravljajo svoje delo in da pravni sistem v primeru nepravilnosti nudi vse mehanizme za sankcioniranje. Če je potreba po okrepitvi tega dela, pa bi bilo treba za to vključiti osebe s strokovnim znanjem in poznavanjem živali, so med drugim dodali.

Zakon o volitvah

Državni svetniki so sprejeli zakonodajno iniciativo za spremembo Zakona o volitvah v državni zbor (ZVDZ). Trenutna ureditev je namreč protiustavna in v nasprotju s konvencijo o pravicah invalidov, so navedli v sporočilu za javnost.

Namen iniciative je v skladu z mednarodnimi standardi zagotoviti vsem invalidom pravno in dejansko uresničevanje volilne pravice, ne glede na to, ali so osebe s psihosocialno ali intelektualno oviranostjo. Predlagatelji so opozorili, da je omejevanje volilne pravice, kjer sodišče oceni, da oseba ni sposobna razumeti pomena, namena in učinka volitev, v nasprotju s Konvencijo OZN o pravicah invalidov, ocenjevanje in določanje, kdo je sposoben razumeti volitve, pa je tudi diskriminatorno, kar je v nasprotju s prvim odstavkom 14. člena Ustave RS. Obenem gre s tem za kršitev 43. člena Ustave RS, iz katerega izhaja splošna in enaka volilna pravica. Ker se zakoni, ki urejajo druge volitve, sklicujejo na ureditev volilne pravice v ZVDZ, to pomeni, da se v primeru odvzema volilne pravice za državnozborske volitve hkrati odvzame volilno pravico tudi za evropske, lokalne in predsedniške volitve ter še pravico do glasovanja na vseh vrstah referendumov, ki jih pozna slovenski pravni red.

Predlagatelji so poudarili, da je sprememba ZVDZ na način, da se zagotovi spoštovanje mednarodnih obveznosti RS na področju človekovih pravic invalidov, nujna. Namesto da se invalidom omejuje volilno pravico, bi morala država zagotavljati njeno polno uresničevanje tudi s podpornimi ukrepi. Predlagana novela, odpravlja možnost, da se s sodno odločbo omejita aktivna in pasivna volilna pravica iz razloga nerazumevanja pomena, namena in učinkov volitev. S tem se zagotavlja, da bodo imeli vsi invalidi enakopravno možnost uživanja volilne pravice, s čimer se spodbuja tudi spoštovanje njihovega dostojanstva. Novela predvideva, da se bodo podatki o odvzemu volilne pravice, ki so bili vpisani v evidenco volilne pravice od 9. avgusta 2006 dalje, izbrisali po uradni dolžnosti. S tem se bo zagotovilo, da bodo volilni imeniki, ki so podlaga za praktično izvedbo volitev, v skladu z novo ureditvijo, in da bodo lahko vsi invalidi, tudi tisti, ki jim je bila v preteklosti omejena volilna pravica, to pravico uresničevali. Besedilo zakonodajne iniciative je nastalo od poletja 2023 naprej na pobudo in v sodelovanju z reprezentativnimi invalidskimi organizacija in zainteresiranimi združenji, ki si že vrsto let prizadevajo odpravo te krivice.
